

ประเทศไทย: ถอนข้อกล่าวหาทางอาญาต่อสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

รัฐบาลควรปกป้องเสรีภาพสื่อและยกเลิกบทลงโทษทางอาญาของกฎหมายหมิ่นประมาท

(กรุงเทพฯ, 3 ตุลาคม 2559)— บริษัท ทุ่งคำ จำกัด ซึ่งทำกิจการเหมืองทองคำในประเทศไทย ครอบงำกระบวนการทางกฎหมายอาญาใด ๆ ที่มีต่อองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท) (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) และผู้ถูกกล่าวหาทั้งสิ้น ทั้งที่เป็นและเคยเป็นพนักงานของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, องค์การฟรีทีวีไรท์กัลาในวันนี้ ศาลอาญากรุงเทพฯ มีกำหนดการพิจารณาได้สวนมูลฟ้องคดีในวันนี้และวันที่ 10 ตุลาคม

บริษัท ทุ่งคำ จำกัด กล่าวหาสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสว่าสร้างความเสื่อมเสียชื่อเสียงให้กับบริษัท เนื่องจากรายงานข่าวที่กล่าวหาว่ามีผลกระทบในทางลบด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจเชื่อมโยงกับการทำเหมืองทองคำในจังหวัดเลย ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ทางบริษัทเรียกค่าเสียหายจำนวน 50 ล้านบาท รวมทั้งร้องขอให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสเป็นเวลาห้าปี

“เป็นเรื่องจำเป็นที่นักข่าวในประเทศไทยสามารถทำงานของตน โดยไม่ต้องหวาดกลัวต่อการถูกตอบโต้และการคุกคามด้วยกฎหมาย” เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหาร องค์การฟรีทีวีไรท์กัลา “สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสให้บริการสำคัญต่อสาธารณะ สมควรได้รับการขอยกย่อง ไม่ใช่ถูกคุกคาม ข้อกล่าวหาเหล่านี้ อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด และควรมีการถอนข้อกล่าวหาโดยทันที”

การตั้งข้อกล่าวหาคดีหมิ่นประมาททางอาญาของบริษัท ทุ่งคำ จำกัด ละเมิดสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและเสรีภาพสื่อ องค์การฟรีทีวีไรท์กัลา

สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและเสรีภาพสื่อได้รับการคุ้มครองตามข้อ 19 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) ซึ่งไทยเป็นรัฐภาคี

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558, สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสออกอากาศรายการนักข่าวพลเมือง เป็นรายงานข่าวเกี่ยวกับการจัดค่ายเยาวชน เพื่อสร้างจิตสำนึกเรื่องการปกป้องสิ่งแวดล้อมในอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย เด็กนักเรียนหญิงอายุ 15 ปี ซึ่งเข้าร่วมในค่ายเยาวชน เป็นผู้บรรยายในรายงานข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส โดยระบุว่า หกหมู่บ้านในบริเวณเหมืองทองคำ “เป็นพื้นที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ทองคำ” เธอได้กล่าวต่อไปว่า “ลำน้ำห้วยมีสารปนเปื้อน ทำให้ใช้ดื่มใช้กินไม่ได้”

ต่อมาเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2558 บริษัท ทุ่งคำ จำกัด ยื่นฟ้องข้อกล่าวหาในคดีหมิ่นประมาททางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาและข้อกล่าวหาตามพระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ รวมทั้งข้อกล่าวหาอื่นต่อนางสาววิรัชดา แซ่ลิ้ม ผู้สื่อข่าว นายสมชัย สุวรรณบรรณ ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสในขณะนั้น นายก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ ผู้อำนวยการสำนักข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส นายโยธิน สิทธิพิตกุล ผู้อำนวยการสำนักโทรทัศน์และวิทยุ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส และสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส โดยกล่าวหาว่า เนื้อหาของรายงานข่าวจากนักข่าวพลเมืองที่เผยแพร่ทั่วประเทศผ่านสื่อโทรทัศน์และสื่อออนไลน์ทำลายชื่อเสียงของบริษัท ทั้งนี้ ศาลจะมีการพิจารณาได้สวนมูลฟ้องในวันนี้และวันที่ 10 ตุลาคม หลังการได้สวนมูลฟ้องหลายครั้งก่อนหน้านี้

ทนายความสิทธิมนุษยชนจากมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของทีมทนายความซึ่งเป็นผู้แทนทางกฎหมายให้กับสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส และพนักงานที่เกี่ยวข้องในคดีนี้

ที่ผ่านมา บริษัทเอกชนและหน่วยงานของรัฐได้ใช้กฎหมายหมิ่นประมาททางอาญา เพื่อปราบปรามเสรีภาพสื่อ และข่มขู่แกนนำชุมชนและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ก่อนหน้านี้ บริษัท ทุ่งคำ จำกัด ฟ้องคดีหมิ่นประมาททางอาญาอีกหกคดีต่อสมาชิกกลุ่มคนรักบ้านเกิด ซึ่งเป็นกลุ่มชุมชนที่รณรงค์ให้ปิดเหมืองแร่ทองคำของบริษัท ทุ่งคำ จำกัด และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

ชาวต่างประเทศก็ตกเป็นเป้าคุกคามเช่นกัน เมื่อวันที่ 20 กันยายน ศาลอาญากรุงเทพได้ ตัดสินว่านายอานดี้ ฮอลล์ (Andy Hall) นักวิจัยสัญชาติอังกฤษที่มีความผิดฐานหมิ่นประมาททางอาญา และละเมิดพระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เนื่องจากการทำงานข้อมูลการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิแรงงานในประเทศไทย บริษัท เนเชอรัลฟลูต จำกัด

ฟ้องคดีต่อนายฮอลล์เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ เนื่องจากการทำงานเก็บข้อมูลที่กล่าวหาว่ามีการละเมิดสิทธิแรงงานของคนงาน
ในโรงงานของบริษัทในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

องค์กรฟอร์ติไฟท์ไรท์เรียกร้องรัฐบาลไทยให้ยกเลิกกฎหมายหมิ่นประมาททางอาญา และประกันว่าผู้สื่อข่าวมี
เสรีภาพในการรายงานข้อมูลการละเมิดสิทธิมนุษยชน และปัญหาสิ่งแวดล้อม

“การหมิ่นประมาทไม่ควรเป็นคดีอาญา” เอมี สมิธกล่าว “รัฐบาลควรสนับสนุนชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ
เหมืองแร่ ไม่ใช่บริษัท ซึ่งมุ่งปราบปรามไม่ให้ชุมชนเสี่ยงเรียกร้อง”

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ

เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหาร องค์กร ฟอร์ติไฟท์ไรท์: +66(0)87.795.5454,

amy.smith@fortifyrights.org; Twitter: [@AmyAlexSmith](https://twitter.com/AmyAlexSmith), [@fortifyrights](https://twitter.com/fortifyrights)

ส.รัตนมณี พลกล้า ผู้ประสานงาน มูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน +66 (0) 81.772.5843, sorrattana1@gmail.com